

سەردار عەبدوللا

زۆر بەختەوھرن ئەو گەلانەى، پىيوستيان بە قارەمان نىھ

ئەندرى مالرو

ھەرەك چۆن لە لەشى مەوقدا سەرئىشە "خوى نەخۆشى نىھ، بەلكو نىشانەىھ بۆ بوونى نەخۆشىھ كە لەوانەىھ كوشندەش بىت، ھەرەھا لە واقىعى كۆمەلەتەتەشدا سەرئىشە خوى نەخۆشى نىھ، بەلكو ئەو نىشانەىھىھ كە لەپشت خۆيدا دەردو نەخۆشى سەيرى ھەشارداو، ھەر بۆىھ لە واقىعى كۆمەلەتەتەيدا سەيرکردنى كىشەكان ھەك ئەوھى كە خۆيان نەخۆشىھەكەن و، ھەولنەدان بۆ خۆيەنەوھو دۆزىنەوھى ئامازە ترسناكەكانى پشتيان، ئەوپەرى ساويلكەى و تەمبەلە. ماوھىھەكە كۆمەلە ئىمە سەرئىشەو، تاو، نىشانەى عەنتىكە لەخوى نىشانەدات، كە لەراستىدا خۆيان نەخۆشى نىن بەلكو ئامازە بۆ قەيران و نەخۆشى ترسناك و كوشندەى دىكە دەكەن. ھەر بۆىھ ئەمە چركەساتى دواندى برىنەكان و سەرئىشەكانە، چركەساتى پرسىياركردنە، لەپىشدا پرسىياركردن لە خود ئىنجا لە دەوروبەر. چركەساتى لىپرسىنەوھىھ، لەپىشدا لىپرسىنەوھ لە خود ئىنجا لە دەوروبەر و ئەوانى تر كە لەناو رادىكالترىن دەزگای مەدەنى ئىمەدا بەعسىھكى بچوك كوفر بە موقەدەستىن برىنمان دەكات و، كوفر بە سادەترىن مافى ئىنتىماى نەتەوھىبىمان دەكات و، ھەك بەرزەكى بانان بۆى دەرباز دەبىت، ئەمەيان ناوينىن چى؟ كارەسات، تراژىدىا، سەرەتان؟ ئەدى كە لىژنەى رىكخستنى حزىبى زانكۆ پشنگىرى لەو بەعسىھ دەكات و، ئەو بىباكىھ ترسناكە (قاعىدە) كەى خۆشى داگىر دەكات، ئايا ئىدى نابىت حزب لە خوى پىرسىت دواى دەيان سال لە تىكۆشان، بۆچى نەيتوانى لەناو رادىكالترىن دەزگای پرسىياركردندا، تەنھا (دە) ئەندامى بە ھەلوئىست بەرھەم بەھىنىت؟ ئايا ئىتر حزب ھەر بەتەنھا كارگەىھەكە بۆ بەرھەمەئىنانى يەك قالب لىبووك و كوشتنى بچوكترىن رەگى جىاوازى؟ ئەى باشە كە سەرۆكايەتى زانكۆ لە شىواوزىكى ئەوپەرى ناجوامىرانەدا (مماطلة) دەكات و تا كۆتايى تاقىكردنەوھەكان كىشەكە يەكلا ناكاتەوھ؟، لەكاتىكدا كە دەبى ئەم دەزگايە راستگۆترىن و شەفاقترىن و بى غەرەزترىن دەزگای كۆمەل بىت، ئايا ئەمە دەستى دەستى پىكردن و فىلبازى و كلاو لەسەرنان نىھ؟ لەكاتىكدا كە خۆيەنەكارانى دنيا دىكتاتورەكان دەروخىنن و، گۆرپىنى دەسەلاتە سىياسىيەكان دەسەپىنن، كەچى بزاقى خۆيەنەكارانى ئىمە لە بەرامبەر ئەو كوفرە گەورانەى بە موقەدەساتى نىشتمان دەكرىن، بىباكەو بچوكترىن جوولە لەخوى نىشان نادات، ئەى ئەمەيان ناو بنىن چى؟ ئەدى كە ئىمە زانكۆى سلىمانىمان دامەزاندەوھ، بۆچى دەقاودەق ھەموو شتە ناشىرىنەكانىمان فۆتۆ كردهوھ، كەچى جوانترىن روھەكانىمان كوشت؟ كە سەرۆكايەتەكەمان لە وىنەى ئەوھى پىش راپەرىن بۆ زانكۆ فۆتۆ كردهوھ، كە لىژنەىھكى حزبى كوتومت وەكو ئەوھى بەعسمان بۆ فۆتۆ كردهوھ، بە ھەمان ئىتھاد تەلەبەو مەنھەج و پرسگەوھ تەواوى زانكۆى جارانى سلىمانىمان فۆتۆ كردهوھ، بۆچى لەبىرمان چوو، يان نەمانوئىست روھى خۆيەنەكارانى پىر لە ئىرادەو ياخىبوونى زانكۆ دىرىنەكەى سلىمانى بژىنىنەوھ؟ ئەوھ چ دەستىكى شەيتانى بوو كە روھى بژىوو پىر لە ئىرادەو فىداكارى خۆيەنەكارانى زانكۆ دىرىنەكەى كوردايەتى كوشت؟ كە ھەزاران خۆيەنەكارى ساردو سىرو بىباك و بى غىرەت دەبنە مىراتگى خۆيەنەكارە ياخى و لەخۆبەردوو پىشەنگەكانى جارانى زانكۆى سلىمانى، ئايا ئىتر ئەم زانكۆيە شايستەى ئەوھىھەلگى ھەمان ناوى زانكۆكەى جاران بىت؟ بۆچى ناوى نانين (جامعە عملیات الانفال المباركە) . لە ھەموو ئەمانە تراژىدىتر ئەوھىھەكە يەككى لە

رادیکالترین رۆشنییره رهخهگرهکانمان، ئەو کارهساته ناو دهنیته کیشهی نیوان دوو مامۆستاو نهك هەر ههلوێستی دژ به بهعسیهکه نابیت، بهلکو گلهیی له بزوتنهوهی خویندکاری دهکات که بۆچی لهو مهسهلهیه وهدهنگ هاتوون، کهچی له کیشهکهی هاوژین بیدهنگن. نهك هەر ئەوهنده بهلکو کاک ریپین له وتارهکهی خۆیدا له ژماره (٧٥) ی (هاولاتی) دا بهیانهکهی هاوژین وهك مانیفیستهکهی مارکس و ئەنگلز سهیر دهکات و پێی وایه که ئەوه دوو پێوانی چاره‌نوسازی میژووی خویندکارانهو ئیدی میژوو دابهش دهیته بهسه‌ر دوو قوناغی پیش بهیانهکهی هاوژین و پاش بهیانهکهی هاوژین دا. لهکاتیکیدا که کیشهی هاوژین مهلا ئەمین و دکتۆر نه‌به‌ز له‌چاوه‌وه هه‌موو کوفره‌ی ئیبراهیم قاسم هیچ نیه جگه له (موهاتهرات) یکی بێ مسته‌وا. ئەو کیشه‌یه‌ی هاوژین له هەر کۆلیژیکی دیکه‌دا رووی‌دایا به هەر حال، به‌لام که له به‌شی میژووداو له‌نیوان دکتۆریکی میژوو و مامۆستایه‌کی دوا‌پۆژی زانکۆدا که خۆی له هه‌موو دنیا به‌خوینده‌وارتر ده‌زانیت روو ده‌دات ئەمه‌یان تروپکی تراژیدیایه‌و ئیدی ده‌بی (فاتیحه) بۆ میژوومان بخوینن. له هه‌موو ئەمانه سه‌یرتر ئەوه‌یه کاک ریپین خۆل له چاومان ده‌کات و کوفره‌کانی ئیبراهیم قاسم نادیده ده‌گریت و که‌چی به‌مجۆره باسی قاره‌مانیتی میژوویی هاوژین ده‌کات (گه‌وره‌ترین ده‌ستدریژی ده‌کریته سه‌ر یه‌کیک له‌وه‌ خویندکاره به‌ناوبانگانه‌ی که هه‌ردوینی بوو به موعجیزه له هه‌ولێ تیرۆکردنی چهنده ده‌ستیکی تاریک رزگاری بوو) ، ئایا ئەمه هه‌مان ئەو شیوازه‌ عه‌شائیرییه نیه که چهنده سالیکه کاک ریپین و هاو‌پێکانی به‌رگرییان له فاروق ره‌فیع پیده‌کردو هه‌موو ره‌خنه‌یه‌کیان له فاروق به کوفری گه‌وره ده‌زانی و فاروقیان له‌شیوه‌ی پیغه‌مه‌به‌ریکی رزگارکه‌ردا بۆ پیشکه‌ش ده‌کردین؟ ئەمه ئیدی ئەو چرکه‌ ساته‌یه که ره‌هه‌ند له به‌رامبه‌ر خۆیدا بوه‌ستیه‌وه‌و لیپرسینه‌وه‌یه که له‌گه‌ل خۆیدا بکات. ئایا ره‌هه‌ند که به ره‌خنه له به‌غه‌یبانی کردنی ده‌قه‌کان و به‌تایه‌تیش مارکسیزم ده‌ستی پیکرد، ئیستا خۆی غه‌رقی قه‌یرانی گروپچیتی و غه‌یبانیته نیه. له‌م چرکه‌ ساته‌دا ناچارین بپرسین ره‌هه‌ند، که له‌سه‌ر بچوکتین ره‌خنه‌ی ئەده‌بی که له ئەندامیک یان خزمیک یان گروپه‌که‌یان ده‌گریت دنیا ژیا‌روژووور ده‌که‌ن ئەدی بۆچی له کیشه‌که‌ی فه‌ره‌اد پیربال بیده‌نگ بوون؟ هەر له‌به‌ر ئەوه‌ی خزمی خۆیان نیه؟ ئەو هه‌موو موهاتهرات و عه‌نته‌ریاته‌ی فاروق ره‌فیع به‌ناوی فیکرو فه‌لسه‌فه‌وه به‌م میله‌ته‌ی ده‌فرۆشیت، هەر یه‌کیکی دیکه‌ی غه‌ریبه‌و نه‌ناس بایه، ئایا ره‌هه‌ند به‌و جۆره ترسناکه لیی بیده‌نگ ده‌بوون؟ راسته براده‌رانی ره‌هه‌ند له‌دوای ئەو هه‌موو ساله‌ توانیویانه خوینده‌رو گوینگو (مشته‌ری) زۆر بۆ خۆیان په‌یدا بکه‌ن، به‌لام حه‌قه ئەوه‌ش بزانه که به‌شی هه‌ره زۆری ئەو مشتهریانه، وه‌رگری بی‌گیان و بی‌عه‌قلن و نهك هەر ناوین ساده‌ترین پرسیار بکه‌ن، به‌لکو ساده‌ترین پرسیارو ره‌خه‌نش له رسته‌یه‌کی هەر خزمیک ره‌هه‌ند به کوفرو خاوه‌نه‌که‌شی به پیاوی ده‌سه‌لات ده‌زانن. له‌دوای ئەو هه‌موو ساله ره‌هه‌ند بی ئیراده‌ترین و بی پرسیارترین و پر شیعارترین خوینده‌ری به‌ره‌م هیناوه، ئایا ئیدی کاتی ئەوه نه‌هاتوه ره‌هه‌ند لیپرسینه‌وه‌یه‌ک، رووبه‌رووبوونه‌وه‌یه‌ک، لیپچینه‌وه‌یه‌ک له‌گه‌ل خۆیدا بکات. به‌نده سه‌د ده‌سه‌د پشتگیری کاک ریپین و هه‌موو ئەو براده‌رانه ده‌که‌م که ده‌لین حزب سه‌رچاوه‌ی کیشه‌کانی ناو زانکۆیه. راست ده‌که‌ن، حزب زانکۆی شیواندوه، حزب چۆته ناو خیزانه‌وه، حزب عه‌شیره‌تگه‌ری زیندوو کرده‌وه، حزب چۆته ناو مزگه‌وته‌وه، به‌لام خو حزب نه‌چۆته ناو ره‌هه‌نده‌وه، ئەدی ره‌هه‌ند بۆچی به‌و چاره‌نوسه‌ تراژیدییه گه‌یشته؟ که گه‌نجیک ره‌خنه له خزمیک ره‌هه‌ند بگریته و بلیته له واقیعی کوردی دابراوه، دنیا ژیا‌روژووور ده‌که‌ن و که‌سیش ناویری ببیته ده‌نگ ئەگینا له‌چاوتروکانیکدا له که‌سیکی ئۆپوزسیونه‌وه ده‌بیته پیاوی ده‌سه‌لات، که‌چی له وتاره‌که‌ی (هاولاتی) دا کاک ریپین ره‌نگه له هابرما‌س به باش تیگه‌یشتیته، به‌لام به‌داخوه که باسی کیشه‌ گه‌رمه‌کانی ئیستا ناو زانکۆی سلیمانی ده‌کات، وا ده‌زانیت له که‌نه‌داوه باسی

ئەم وولاتەو ئازارەکانی دەکات. لەناو ئەم ھەموو تاریکیەدا وتاری لە جوۆری ئەوہی رەگەز رەشید لە ژمارە (٧٥) ی (ھاوڵاتی) دا دیت و تروسکاییەک ئومید لە ئاسۆ تەلخەکاندا بەجیدەھیلت. لەدواییشدا تەنھا بەداوای لیبوردنەوہ لە کاک رەگەز، بەندە داوای لیبوردن لە کەس ناکەم چونکە ئیدی چرکە ساتیک گەیشتووہ کە دەبی بە تۆرەییەوہ ئاوپر لە خۆمان و لە رابردوو بدەینەوہ.

تییینی : لە ناوخۆی کوردستان ئەم بابەتە لە گوشە ی (شەکری تال) ی ژمارە (٢٣) ی ١٦ ی حوزەیرانی روژنامە ی (ھەوال) دا بلاوکراوہتەوہ.